

1641 / DPSE
2010 2014

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

MINISTERUL JUSTIȚIEI
442/06.11.2017

Siroul permanent al Senatului
Bp 400 10.11.2017

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art. 199 din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal*, inițiată de doamna deputat PNL Adriana Săftoiu și un grup de parlamentari PSD, PNL, ALDE, USR, Minorități Naționale (Bp.400/2017).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 199 alin. (2) din *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul stabilirii ca, în cazul infracțiunilor¹ prevăzute

¹ ART. 193

Lovirea sau alte violențe

(1) Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prin care se produc leziuni traumatiche sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

ART. 196

Vătămarea corporală din culpă

(1) Fapta prevăzută în art. 193 alin. (2) săvârșită din culpă de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive sau în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută în art. 194 alin. (1) săvârșită din culpă se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

de art. 193 și art. 196 săvârșite asupra unui membru al familiei, împăcarea să nu mai înlăture răspunderea penală, așa cum este reglementat în prezent.

Conform *Expunerii de motive*, „pentru a proteja mai bine victimele violenței domestice, care cel mai adesea sunt femei, este necesară atât schimbarea de mentalitate tributară unor formule tradiționale de genul „bătaia e ruptă din rai” ori „dacă nu e gelos și nu te bate, nu te iubește cu adevărat”, cât și acele portii din lege care pot permite perpetuarea unei stări de violență ori care să îl ajute pe agresor să scape de răspunderea penală pentru faptele sale”.

II. Observații

1. După cum se cunoaște, cadrul legislativ în materia dreptului penal substanțial a fost supus unui amplu proces de reformă, actele normative adoptate fiind rezultatul cooperării inter-instituționale, cu implicarea puterii executive (Ministerul Justiției, celelalte ministere și autorități cu atribuții în domeniu), legislative și judecătorești (Consiliul Superior al Magistraturii, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție).

Astfel, domeniul dreptului penal material a fost modificat în mod substanțial, prin adoptarea și intrarea în vigoare a *noului Cod penal (Legea nr. 286/2009)*, precum și a *Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările ulterioare*.

În acest context, regimul infracțiunilor pentru care împăcarea înlătură răspunderea penală avut în vedere de inițiatori a fost dezbătut și însușit de cele două Camere ale Parlamentului, *noul Cod penal* fiind adoptat prin *Legea nr. 286/2009*. Ulterior, viziunea stabilită de *noul Cod penal* a fost reconfirmată și cu ocazia dezbaterilor pe marginea *Legii nr. 187/2012*.

2. Cât privește obiectul de reglementare al inițiativei legislative, menționăm faptul că împăcarea, precum și punerea în mișcare a acțiunii penale la plângerea prealabilă a persoanei vătămate cu posibilitatea retragerii acesteia,

(3) Când fapta prevăzută în alin. (2) a fost săvârșită ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activități, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.

(4) Dacă urmările prevăzute în alin. (1)-(3) s-au produs față de două sau mai multe persoane, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(5) Dacă nerespectarea dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere sau desfășurarea activității care a condus la comiterea faptelor prevăzute în alin. (1) și alin. (3) constituie prin ea însăși o infracțiune se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(6) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

ambele având consecința încetării procesului penal, reprezintă excepții de la principiul oficialității procesului penal, justificate fie de atingerea minimă adusă valorii sociale lezate prin fapta incriminată, fie de necesitatea protejării vieții intime și private a victimei sau, în anumite cazuri, de natura specială a relațiilor dintre autor și victimă, care poate face ca în unele cazuri ipoteza tragerii la răspundere penală a autorului împotriva violenței victimei să aibă mai degrabă efecte negative asupra acesteia din urmă.

În aceste cazuri legiuitorul a lăsat la aprecierea persoanei care este titulară a valorii sociale lezate dacă dorește tragerea la răspundere a făptuitorului, cu consecințele aferente, printre care și expunerea acesteia la publicitatea presupusă de desfășurarea unui proces penal.

Existența instituției împăcării în cazurile avute în vedere de art. 199 alin. (2) își găsește justificarea, așadar, în natura relațiilor dintre autor și făptuitor și în tipicul faptelor comise, astfel încât este posibilă existența anumitor cazuri în practică în care continuarea acțiunii penale împotriva voinței comune a agresorului și a victimei să fie în detrimentul acesteia din urmă.

De asemenea, în unele dintre aceste cazuri, continuarea procesului penal fără acordul victimei ar putea avea ca efect încălcarea dreptului victimei la viață intimă și privată.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Mihai TUDOSE
PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului